

Helhetlig og språkutviklende skriveundervisning i engelsk

Dette undervisningsforløpet viser hvordan engelsklærere gjennom helhetlig og språkutviklende undervisning kan ta elevene et steg videre i skrivningen - fra fortellingen og inn i en teksttype som elever på 4. trinn kan forventes å mestre: *Informerende beskrivelse*. Ulike former for stillasbygging, som modellering, varierte læringsaktiviteter og læringsamtaler skal gi elevene støtte i prosessen med å utvikle seg som skrivere. Ved å lede elevene gjennom ulike faser skapes et skrivemiljø som legger til rette for dybdelæring.

Sirkelen for læring og undervisning, som her fungerer som en overordnet modell for undervisningsplanlegging, har sitt utspring i sjangerskolen i Australia og bygger på teorier om språk (Systemisk Funksjonell Lingvistikk) og læring (Vygotskys sosiokulturelle perspektiv). Sirkelmodellen har fire faser og det å dvele ved hver og en av dem vil innebære en mer eksplisitt og helhetlig skriveopplæring. Samtidig ivaretas andre språkferdigheter fram mot et skriftlig sluttprodukt. Nasjonalt senter for skrivning i opplæringen har tilpasset modellen til norske forhold: [Sirkelen for læring og undervisning](#).

Fasene i Sirkelen for læring og undervisning:

- Fase 1 – Bygge kunnskap
- Fase 2 – Dekonstruere modelltekst
- Fase 3 – Konstruere tekst i fellesskap
- Fase 4 – Skrive individuelt

Videre inneholder det skisserte undervisningsforløpet aktiviserende og variert metodikk som fortrinnsvis bygger på Kagans *Cooperative Learning (CL)*. CL ivaretar sentrale forutsetninger for god læring der elevene blir engasjert i og forstår læringsprosesser samt deltar i kommunikasjon og samarbeid. Metodikken er særlig synlig i sirkelens to første faser, der elevene involveres aktivt i arbeidet med å bygge opp kunnskap om emnet og granske modellteksten *Informerende beskrivelse* på tekst-, avsnitts-, setnings- og ordnivå.

Sentrale spørsmål

- Hva vil det si å være skriveopplærer i engelsk?
- Hva kjennetegner tekstene i engelsk?
- Hvilke utfordringer møter elever når de skriver tekster i faget?
- Hvordan kan en støtte/bygge stillaser for elevenes skrivning av tekster i faget?
- Hvordan kan et undervisningsopplegg med vekt på skrivning i engelsk (faktatekster) se ut?

Forankring i Kunnskapsløftet:

Presentasjonene i denne pakken er i tråd med skriving som grunnleggende ferdighet slik den blir presentert i *Kunnskapsløftet* (LK06) for faget engelsk og gjenspeiles i læreplanens kompetansemål.

Læreplan i engelsk

«Å kunne skrive i engelsk er å kunne uttrykke ideer og meninger på en forståelig og hensiktsmessig måte ved å bruke det engelske skriftspråket. Det betyr å planlegge, utforme og bearbeide tekster som kommuniserer, og som har god struktur og sammenheng. I tillegg er skriving et redskap for språklæring. Utvikling av skriveferdigheter i engelsk innebærer å lære rettskriving og utvikle et økende repertoar av engelske ord og språklige strukturer. [...]»

Kompetansemål etter 4. årstrinn:

- samtale om eget arbeid med å lære engelsk (*Språklæring*)
- lese, forstå og skrive engelske ord og uttrykk knyttet til egne behov og følelser, dagligliv, fritid og interesser (*Skriftlig kommunikasjon*)
- skrive korte tekster som uttrykker meninger og interesser, og som beskriver, forteller og spør (*Skriftlig kommunikasjon*)

Rammeverk for grunnleggende ferdigheter (Utdanningsdirektoratet 2012) sin matrise med ferdighetsområder og konkretisering av progresjon for skriveferdigheten kan være et nyttig referansedokument for utvikling av elevenes skriveferdigheter (nivå 1, evt. nivå 2 for elever med stort læringspotensial på 4. årstrinn).

Kompetanseutviklingspakkens fokus kan også forankres i både læreplanens formål og i beskrivelsen av hovedområdene *Språklæring* og *Skriftlig kommunikasjon*.

Formål: «[...] Faget skal bygge opp den generelle språkkompetansen gjennom å lytte, snakke, lese og skrive, og gi mulighet til å tilegne seg informasjon og fagkunnskap via det engelske språket. [...]»

Hovedområder:

- *Språklæring* «[...] omfatter kunnskap om språket og innsikt i egen språklæring. [...]»
- *Skriftlig kommunikasjon* «[...] innebærer å utvikle ordforråd og bruke rettskriving, idiomatiske strukturer og grammatiske mønstre i skrift. Det omfatter også å skape struktur og sammenheng i tekster. [...]»

Videre ivaretas læringsplakatens punkt om å «fremme tilpassa opplæring og varierte arbeidsmåtar».